

# MAGYAR FILM



FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

BUDAPEST, 1939. ÁPRILIS 15.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLER

I. ÉVFOLYAM 9. SZÁM.

A húsvéti ünnepekben a legnagyobb sikereket a Metro-filmek hozták!

## FIÚK VÁROSA

Mickey Rooney és Spencer Tracy  
diadalmas produkciója

## SZINIISKOLA

Egyed Zoltán és Székely János drámája

Főszerepekben:

Luise Rainer, Paulette Goddard és Alan Marshal

Mindkét film túlhaladta a húsvéti ünnepek bevételi rekordját!

METRO-GOLDWYN-MAYER DISTR. CORP.  
Magyarországi vezérképvisellete R. T.  
BUDAPEST, Vill., SÁNDOR-TÉR 3. TELEFON: 144-424, 144-425





# FILMHÍRSZOLGÁLAT

Városi, községi, családi, gyári, reklám, sport stb.

# FILMFELVÉTELEK

úgy helyben, mint vidéken

# HANGOS FELVÉTELEK

TOBIS-KLANG és PULVARI rendszerű filmfelvevőgéppel

# FILMMŰTEREM és

# LABORATÓRIUM

Elvállal mindennemű filmlaboratóriumi, filmfeliratozási munkát és filmek utószinkronizálását

# REKLÁMHIRDETÉSEK

Film-, dia pozitív-, plakát- és vitrinreklámhirdetések a budapesti bemutató filmszínházak részére kizárólag és vidékre

# A MAGYAR VILÁGHIRADÓ

című hangos filmriport kiadója:

# MAGYAR FILM IRODA R. T.

---

## Igazgatóság és gyártelep:

Budapest, IX., Könyves Kálmán körút 15. szám  
Telefon: 146—346

## Hiradóraktár:

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 25. Telefon: 145-510.







## Már Délamerikában is?

Ezzel a címmel az *Esti Ujság* áprilisi 13-i számában olvastuk az alábbi cikket, amelyet minden kommentár nélkül közlünk:

Buenos Aires főiskolai ifjúsága mozgalmat indított az amerikai filmgyártás elidegenedése ellen. Kifogásolják, hogy a hatalmas filmgyárakat előzönlük a politikai menekültek és különböző címeken helyezkednek el a filmvárosokban. Sokszor rejtélyes összeköttetésekkel szóhoz is jutnak és az amerikai kultúrától idegen szellemiségükkel károsan befolyásolják azt a filmtermést, amely eddig vezetett a világpiacra. Követeli a mozgalom, hogy az idegen szerzők munkáit előzetes cenzúra alá, mert ezek veszélyeztetik elsősorban azt a sikert, amiben az amerikai filmeknek eddig szerte a világon sikerük volt. Az elmúlt évben számos olyan film került exportra, amely távol állott az amerikai életszemlélettől és irodalmi törekvésektől és amelyek már-már áttörték a filmvárosok kínai falait. Amerika nem engedheti meg magának — külkereskedelmi okok miatt sem —, hogy egy-egy emigráns filmíró egyéni pesszimizmusa, bosszúja károsan befolyásolja egyik legnagyobb iparát. „Az a humor pedig, amellyel ők ajándékoznak meg bennünket, — hirdeti a mozgalom — olyan primitív és szálnalmas, hogy inkább elszomorít, mint mulattat. Nem tűrhetjük, hogy egészségesen fejlődő filmiparunkat visszavessék és megállítsák.“

Hát már Délamerikában is rájöttek?... Ugy látszik, a korezmének legjobb úttörői — az emigránsok.



## AZ IPARI SZAKOKTATÁS KERESZTMETSZETE

Ezen a címen igen érdekes és a felső ipari és ipari szakoktatás legfontosabb kérdéseit érintő előadás és hozzászólás-sorozat hangzott el március 30-án a M. kir. áll. Felső-építő Ipariskola dísztermében. Ennek az előadásnak kinotechnikai vonatkozásban jelentőséget az adott, hogy szóba került a szakoktatás különleges céljait szolgáló filmek kérdése is, amelyet Brückner János okl. gépészmérnök, a M. kir. áll. Mechanikai és Elektromosipari szakiskola tanára ismertetett.

akarja, mert hiszen aki ellenszegül, az nem kaphat se jó magyar, se jó külföldi filmet. Jó film nélkül pedig a mozi becsukhatja kapuit.

*Fuldokolnak a tröszt súlya alatt a kölcsönzők is. Eltekintve a nagy világcégek budapesti képviselőitől, akiket természetesen szintén sakkban tart a magyar piacon, teljesen hatalmába kényszerítette a magyar kölcsönzőket.*

**A magyar filmkölcsönzők egyúttal magyar filmgyártók is, akikkel kedvére játszott a hatalom ura.**

*Olyan feltételeket, megjelenési időket diktált, amilyen neki tetszett, és jaj volt annak, aki ellenszegült. Minden jó filmet lefoglalt magának, tehát sokkal többet kötött le, mint amennyire szüksége volt. Az így keletkezett kötési torlódásokat úgy vezette le, hogy sokszor meg nem felelő időben és színházban tűzött műsorra egy-egy filmet, csak azért, hogy az azután soron kívül lekerüljön a műsorról.*

**A filmet tehát nemcsak a közönség buktathatta meg, hanem a tröszt vezére is. Az ebből származó perekkel nem törődött. Hiszen a legközelebbi üzlet reményében mindig kiegyezett a kölcsönző-gyártókkal, akik legközelebbi filmjükkel megint kénytelenek voltak hozzá bekopogni.**

*A kölcsönzőkkel kapcsolatban tulajdonképpen már elmondottuk a trösztnek a gyártókra kifejtett káros hatását is. Mondhatni egyoldalúan döntött a magyar gyártók sorsa felett, sőt még a gyárak gyártási terveire is közvetve befolyást gyakorolt.*

*A mozisokon, kölcsönzőkön és gyártókon felül hasonló befolyást gyakorolt a tröszt az egész szakmára, a legkisebb laboratóriumig.*

**Hatalmát azonban nemcsak lefelé éreztette, hanem felfelé is: a hatóságokkal szemben. Sokszor ellenszegült állami elhatározásoknak és ha közvetlenül meg is hajolt a rendelkezések előtt, mindig megtalálta a járható utat tervei megvalósítására.**

*Kétségtelen, hogy mindehhez egészen különleges tehetség kellett, ami a mozicézárban nagymértékben kifejlődött. Természetesen saját erejéből mégsem jutott volna ekkora hatalomra,*

**ha nem találta volna meg mindig a legalkalmasabb segítőársait**

*Igy a legjobb rendeletek is hatálytalanok maradnak káros terjeszkedésével szemben.*

*Sajnos, a Filmkamara életrehívásával sem teremtődött meg az a szerv, amely azonnal hatékonyan felléphetett volna és szükértelmével s a helyzet alapos ismeretével levezethette volna a nagyhatalommá dagadt trösztöt a kívánatos szabad verseny és fejlődés áhított alapjaihoz.*

**A mozisok nélkül esonkán megalakult Kamara csak félkarral hadakozhat a tröszt ellen.**

*Természetesen így is mindent elkövet a cél érdekében, amelyet el kell és el is fog érni, csak lassabban, mintha az egész szakmát egységesen felölölő testületként léphetne fel az egészségtelen rendszer ellen.*

*A Kamara filmfőosztályának választmánya az előkészítő bizottság előterjesztése alapján, értesülésünk szerint, két főfeladatot tűzött maga elé:*

**a) a jelenlegi viaszás helyzet megszüntetését; b) a jövőben kívánatos új helyzet alakulásának ellenőrzését és céltudatos irányítását.**

*Úgy tudjuk, hogy a Kamara vezetősége a kettős cél érdekében haladéktalanul megteszi a lépéseket, mint ahogy már eddig is eljárt ebben az ügyben, hogy a jelenlegi káros helyzet megszüntetése iránt a kellő intézkedéseket illetékes helyen fogantassák*

**és a jövőben kiadandó játszási engedélyeknél már előre lehetetlené tegyék az egészségtelen trösztösödési folyamatok kialakulását.**

*A Kamara meggyőződése szerint minden olyan premierszínházi politika, amely több, mint három premier vagy utánjátszó színház együttesét üzemvezetését célozza, — akár saját engedély, akár pedig társulási megállapodás vagy műsorellátási szerződés alakjában, — a ma-*



gyar nemzeti filmgyártás egyetemes érdekeit veszélyezteti. Míg a múltban a bemutató és utánjátszó színházak gazdasági életében mindennemű kívánatos versenyt lehetetlenné tett a tröszt, addig

a jövőben feltétlenül szükséges, hogy egészséges verseny alakujon ki a budapesti mozipiacon.

Tekintettel arra, hogy Budapesten körülbelül 17 bemutató és utánjátszó színház működik, a javasolt hármass játszási rend 5 vagy 6 versenytársi viszony kialakulását vonná maga után. Egy-egy ilyen versenytársi viszony évi filmszükséglete 25—30 film, mellyel szemben a magyar piac évi 200 filmre rúgó kínálata — a magyar filmeket is beleszámítva — bőséges anyagot nyújtana a mozgóknak.

Reméljük, hogy a megoldással kifejlődő egészséges verseny a jövőben a maximális bevételeket biztosítja a magyar filmgyártóknak, viszont gondosan ügyelni kell majd arra, hogy amikor az új helyzetben kifejlődik az egészséges verseny, ugyanakkor az idegen filmeknél ne következhessek be aránytalan áremelkedés.

## Kritika a kritikáról

A fejlődésnek induló magyar filmgyártás magától értetődően állítja előtérbe a filmkritika áthangolását nemcsak hangban, hanem tartalomban is. A kritika minden időben összefoglalását jelentette az esztétika és a gyakorlati élet által megállapított művészeti és hatáslélektani szempontoknak. Feladata elsősorban az volt, hogy kellő esztétikai és etikai műveltséggel irányt mutasson a művészeti élet fejlődésében. Ilyen megfogalmazásban pedig a filmkritika sem lehet más, mint a filmesztétika alapvető elveinek, követelményeinek a gyakorlati filmművészet területére ítéletekben és irányításban hatékony kivetítése.

A filmművészet messze maga mögött hagyta a még ma is meglehetősen gyerekcipőben tipegő, botladozó filmkritikát. Bizonyos, hogy a filmkritikához átfogó művészi szemlélet és logikus értelem mellett kellő érzék is kell s hogy meglehetősen nehéz általánosan érvényes ítéletet mondani a filmalkotásokról éppen a beleélési lehetőségek sokszerűsége miatt. Ezek a nehézségek azonban, habár más irányúan, de mindenestre megtalálhatók a többi művészeti ág kritikájában is. Megértjük azt is, hogy fokozottabb nehézséggel jár elfogulatlanul nézni olyant, amit a megszokás a maga szugesztív erejével szinte hozzákapcsolt az életünkhöz, mindez azonban még nem magyarázza meg a filmkritika nivóbeli elmaradottságát és azt, hogy a legtöbb filmkritikai megnyilvánulás nem más, mint az irodalom és művészet köntösébe bújtatott, megfizetett hirdetés.

Ha a filmművészet fejlődésének ütemét tekintetbe vesszük, részben

megérthetjük a kritikai elmaradottságot és a filmművészet egyinéségének kiegyensúlyozatlanságában rámutathatunk azokra az okokra is, melyek a két szélsőséges filmkritikai irányt megteremtették. Sajnos, még ma is csak végtelen beállítású kritikákkal találkozunk: vagy a tartalom szolgai reprodukálásában vagy pedig a technikai kivitel ismertetésében merül ki a legtöbb filmkritika. Ott van tehát a baj, hogy nem általános társadalomlélektani szempontból foglalja össze a filmkritika a megbírálandó film esztétikai, etikai és szociális tényeit. Már pedig az élet tényvizsgálatának szempontjait összefoglaló kritikára multhatatlanul szüksége van a filmművészetnek, ha ki akar menekülni abból a kátyúból, mely éppen irányítatlanságának következménye.

A tömeg, — állapítja meg Brunetiére — melyet a mindennapi élet munkája túlságosan leköt, képtelen elemezni szórakozásainak forrását és megítélni azok értékét. A kritika feladata tehát éppen az, hogy a tömeg helyett ítélkezzék és irányítson. Nem esztétikai blöff az, hogy minden kor művészeti kultúrája kritikusaiban kulminál, mert éppen a művészeti életágak adják meg az egyes korok sajátos kultúralis légkörét, melyben, mint az esztétikai élvezés kitisztult formájában, teljes hatásgazdaságában teljesezhetik ki nemcsak a művészetek külsőséges technikai megjelenésének ténye, hanem az egyes alkotások lelkeségi tartalma is. Ezért nem állapodhat meg az igazi kritika a mesterségbeli fogások vagy a tartalmi tények reprodukálásánál, hanem meg kell éreznie azt az össze-

tett érzelmi bensőséget is, mely a művészeti alkotások szervei összetevői és a műélvező közönség lelkesége között minden esetben megtalálható.

A kritikai működés természetesen nem merülhet ki a bírálatban, mert irányításra is hivatott. Ebben a tekintetben különösen a színészi és rendezői teljesítmény szigorú és tárgyilagos irányítása szükséges. Ne feledje el a kritikus, hogy nemcsak a közönség olvassa a kritikákat, hanem, — különösen fejlett kritikai produktumok mellett — a rendezők és színészek is, ők pedig könnyen készpénznek veszik azt, amit a meg gondolatlan dicséret vagy az esetleges jóakarát mond. Ezzel pedig a kritikus hamis irányba tereli az egyéni fejlődést.

Nem menti fel a kritikust a határozott tárgyilagosság kötelezettsége alól a filmalkotások jelenbenlévése sem. A jelent ugyanis éppen olyan becsületos egyértelműséggel kell bírálunk, mint a multat. Sőt, ha különbséget akarunk tenni a mult és jelen művészi alkotásainak bírálati módja között, sokkal fokozottabb gondonssággal kell történnie a jelenben élő műalkotás bírálatának éppen az irányítás szükség-szerű szempontjai miatt. Ebből viszont következik, hogy a filmkritikának a jóakaraton túl alapos és felkészült esztétikai és filmtechnikai tudáson kell alapulnia. A filmművészet, a filmtechnika és a filmirodalom minden ágát felölelő felkészültség, mely tiszta látással értékelni tudja a kritikai irányelvek lelkiismeretes betartása mellett a filmművészet bámulatos haladását is, túl a reklámműzű, vállveregető jóakaraton a hibákra rámutató könyörtelenséggel dícsér, korhol és javít.

Ezzel szemben a kevés hitelű kritika, mely még mindig nem eszmélt rá feladatának fontosságára, fölnyeskedésével és tartalmatlanságával nemcsak társadalomlélektanilag, hanem a filmművészet fejlődését tekintve is végtelenül romboló hatású.

A filmkritika kultúrmunka, ezt pedig az üzleti élet szolgálatában álló, propagatív vásári manőverekkel dolgozó filmismertetés nem végezheti el. Ahogyan a többi művészet megköveteli kritikusaitól a szakműveltséget, a filmkritikához is szakemberek kellene. Olyan esztétikailag művelt és irodalmi tehetséggel bíró szakemberek, akik nem válnak a filmüzlet irányítói, hanem az



okvetlenül szükséges kvalitásos analízisen keresztül az egészségcs művészeti és társadalmi élet követelményeiből kiinduló értékeléssel alkotják meg a filmalkotás szintetikus kritikai képét.

Minél fejlettebb lesz a kritika, a filmművészeti élet irányító ténye-

zője, annál emberibb, művészebb és ezzel filmszerűbb filmek kerülnek ki a filmgyárakból s annál érzékenyebb lelkiismeretű lesz összességében és egyénenként a filmművészet alkotógárdája is.

DÁLOKY JÁNOS

## Válasz a Moziegyesületnek

Multheti számunkbn a *Moziegyesület* közleményei között Kárpátalja és a híradó címmel Morvay Pál alelnök aláírásával cikk jelent meg, amellyel kapcsolatban a *Magyar Film Iroda* az alábbi választ küldötte szerkesztőségünknek:

Meglepetéssel olvastuk a MAGYAR FILM húsvéti számában Kárpátalja és a híradó címmel a *Moziegyesület* ügyvezető alelnökének megállapításait. Meglepetésünk annál indokoltabb, mert

az alábbiakban érdemben és számszerűen felhozott ténymegállapításainkat elsősorban a *Moziegyesület* vezetőségének kellene ismernie.

A *Magyar Világhíradó* úgy a felvidéki területek visszacsatolása, mint a Ruténföld birtokbavétele alkalmával, a bevonulásokat megelőző tárgyalásoktól kezdve,

hazai és külföldi felvételek hosszú során át foglalkozott az eseményekkel és nemcsak a megszállás befejezéséig, hanem azután is állandóan műsoron tartotta a Felvidékkel és a Ruténfölddel kapcsolatos riportokat.

A történelmi jelentőségű eseményekről pedig négy ízben külön kiadásokban számolt be, hogy minél gyorsabban a nagyközönség elé tárja Magyarország feltámadásának első fejezeteit. A kibontakozás előtti zavaros hetekben mind a

két esetben külföldi összeköttetések útján szerezte be a *Magyar Világhíradó* a részünkre húsz évig szigorúan elzárt területeken lezajló események filmriportjait.

Az 1938 szeptember 29-én, megjelenő 762. számú *Magyar Világhíradó*-tól kezdve az e héten megjelent 790. számú híradóig

összesen 23 híradóban közzétett 65 riportban foglalkozott a Ma-

gyar Film Iroda a felvidéki és ruténföldi eseményekkel,

ami azt jelenti, hogy az egyes híradókban több esemény is jelent meg ebből a tárgykörből, sőt volt olyan híradó, amely majdnem kizárólag és volt olyan, amely kizárólag csak az említett eseményekből tevődött össze.

A 65 esemény összesen 1795 méter hosszban jelent meg, tehát olyan hosszúságban, mint az „Észak felé” című film.

Nem térünk itt ki arra, hogy a Felvidékre és a Ruténföldre való állandó és csoportos kiszállások mennyire túllépték a híradó költségvetési keretét, rá kell mutatnunk azonban arra a *Moziegyesület* előtt egyébként ismert körülményre, hogy

az „Észak felé” című filmnél egyáltalán nem üzleti elgondolások vezették a *Magyar Film Irodát*, illetőleg a film rendezőjét.

A híradókban elosztva közzétett riportokon felül felsőbb elgondolás szerint a *Honvéd Kincstár* költségére készült az egész estét betöltő „Észak felé” című film,

melynek teljes bevétele, amint azt a *Moziegyesület* nagyon jól tudja, a „Magyar a magyarért” mozgalom javára ment.

Ha ebből a szegény felvidékiek segítségével felül valakinek haszna volt, ez csak a moziszakma, mert igen jó helyről szerzett értesüléseink szerint a mozik megtalálták számításukat az „Észak felé” című film lekötésénél.

A *Hazatért a Ruténföld* című 800 méteres film egységes kiadásánál hasonló elgondolás vezette a *Magyar Film Irodát*, illetőleg a katonai hatóságokat, amikor a híradóban esetenként megjelentetett eseményeken felül a teljes anyag különös összeállítását határozták el. A rutén film

esetében ez annál is indokoltabb volt, mert

a felvételek legtöbb esetben nem híradóba kívánczó történések, hanem kultúr- vagy rövidfilm anyagát jelentő genre, tájkép, népi élet, világháborús emlékek stb. tárgykörébe tartoztak.

A híradó természeténél fogva ugyanis elsősorban csak aktualitásokat tartalmazhat. Genre-képek beiktatásáról csak kivételesen indokolt esetben és megfelelő terjedelemben lehet beszélni. Ezzel szemben meg kell állapítanunk, hogy az utolsó hónapok rendkívül mozgalmas kül- és belföldi eseményei a genre-szerű képek közlésére csak igen ritkán nyújtottak módot. Bár a híradó alkalmas arra is, hogy kis mértékben foglalkozzon népeket, országokat ismerető felvételekkel, erre elsősorban mégis az ismeretterjesztő és kultúrfilmek hivatottak. Ezért úgy a Felvidék, mint a Ruténföld megszállása alkalmával a híradókon felül külön filmet jelentetett meg a *Magyar Film Iroda*, illetőleg a *Honvéd Kincstár* és ezeket a filmeket viszont minden mozinak módjában volt műsorára tűzni.

Készségesen elismerjük, hogy a *Moziegyesület* kíváncsisággal fordult a *Magyar Film Irodá*-hoz, hogy sorozatosan iktassunk felvételeket a híradóba. Eddig 65 képet jelentettünk meg a fenti tárgykörből és a jövőben is állandóan közlünk hasonló képeket. Merjük állítani, hogy a *Moziegyesület* megállapításaival szemben

a *Magyar Film Iroda* a híradó szalagján mindig a magyar nemzeti szempontokhoz hűen szolgálta feladatát és üzleti szempontokat még a híradó közelébe se engedett kerülni.

Ezzel ellentétben meg kell állapítanunk, hogy a *Moziegyesület* cikkéből olvasható ki egy olyan törekvés, amely üzleti szempontokat kíván érvényesíteni a híradó ennek megfelelő összeállításával.

Fentiekben érdemben kívántunk válaszolni a *Moziegyesület* megállapításaira. A kifejezéseikhez csak annyit fűzünk hozzá, hogy

a *Magyar Film Iroda* a híradó kiadásánál mindig tudja, mi az erkölcsi kötelessége és az erre vonatkozó utalást a leghatározottabban visszautasítjuk.



A mozisok panaszaira vonatkozólag pedig megállapítjuk, hogy a Magyar Film Iroda a mozisokkal szoros érintkezést tart fenn és az említett panaszok helyett a Magyar Film Iroda-hoz

csak köszönet és elismerés érkezett.

De nem érkezett panasz a Mozi-egyesülettől sem egészen a MAGYAR

FILM mult számában megjelent közleményig.

A jövőben természetesen változatlan ügyszeretettel szolgáljuk ki a mozisokat és a nagyközönséget a Magyar Világhíradó-ban és a Mozi-egyesület kívánságainak is mindenkor készségesen eleget teszünk, ha azoknak alapjuk van.

MAGYAR FILM IRODA

## Elismerés és köszönet a MAGYAR VILÁGHÍRADÓ 15 éves jubileuma alkalmából

Élénk emlékezetében él még a szakmának és a nagyközönségnek egyaránt a Magyar Világhíradó-nak ez év március 2-án megjelent 784-ik jubileumi kiadása, amellyel tizenötödik évfolyamát ünnepelte.

Az 1924-ben megindult Magyar Világhíradó-nak ez a jubiláris száma retrospektív bemutatója volt az elmúlt másfélévtized jelentősebb magyar eseményeinek. Tizenöt év gazdag történelmét pergette le a mozik vásznán a Magyar Világhíradó jubileumi kiadása, mely alkalommal az elismerés nemcsak a nagyközönség, az egész magyar filmmoziszakma, hanem a legfelsőbb hatóságok és intézmények részéről is a legőszintébb mértékben nyilvánult meg. Szólt pedig ez az elismerés a Magyar Világhíradó minden munkatársának, az élén dr. Taubinger Zoltánnak a Magyar Film Iroda Rt. ügyvezető igazgatójának, akinek irányítása, felügyelete mellett olyan világhírű értéké fejlődött tizenöt esztendő során a Magyar Világhíradó, ez az élő magyar újság.

A jubiláns Magyar Világhíradó jelentősebb gratulálói közül ezúttal a Magyar Távirati Iroda Rt. igazgatóságának köszönő és elismerő leiratát emeljük ki, amelyet, őszinte meleg hangjára való tekintettel, teljes terjedelmében alább közlünk:

A Magyar Film Iroda Rt. kiadásában megjelenő Magyar Világhíradó február végén ülte meg 15 éves jubileumát.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a másfél évtizedes munka eredményes volt. Nemcsak az ország összes mozgóiban vetítik a Magyar Világhíradót, hanem erre alkalmas magyar felvételei, kevés kivétellel, egész Európában, sőt a tengeren túl is, Amerikától egész

Japánig rendszeresen bemutatásra kerülnek. A Magyar Világhíradó az országban a népművelést szolgálja, a külföldön magyar nemzeti kulturális hivatást tölt be, míg a 15 év összegyűjtött felvételei értékes filmmúzeumot alkotnak.

Mai szervezettségével a Magyar Világhíradó a nagy nemzetek világhíradói mellett — más kis országok hasonló törekvéseit jóval megelőzve — nemzetközi viszonylatban is elismert munkásságot fejt ki.

Az Igazgatóság mindazoknak, akiknek munkájukkal a híradó felvételeinek megszervezésében, elkészítésében, valamint a bel- és külföldi forgalmazás kiépítésében részük volt, a jubileum alkalmából elismerését és köszönetét fejezi ki és Isten áldását kéri a Magyar Világhíradó közérdekű munkásságának fejlődésére.

### Az OMME beleolvad a Filmkamarába

Az átalakulási folyamat, melynek során a Filmkamara a filmszakma terén fokozatosan átveszi mindazt a munkakört, melyet a rendelet értelmében a magyar film jövő fejlődésének biztosítására betölteni hivatott, újabb állomáshoz érkezett.

Lapunk zártakor ért véget a belügyminisztériumban az az értekezlet, amelyen letárgyalásra került az Országos Magyar Mozgóképipari Egyesület munkakörének a Filmkamara hatáskörébe való átadása. Értesülésünk szerint azt a szerepet, melyet eddig az OMME töltött be a szakmában, a jövőben lényegében a Filmkamara látja el.

Az egységes ügyintézés érdekében feltétlenül igen helyesnek tartjuk, hogy ez a lépés megtörténik, mert kétségtelen, hogy a Filmkamara életre hívó rendelet célja és szelleme az OMME eddigi tevékenységét a Kamara feladatává teszi. Helyes ez a lépés a szakma érdekében is, amely csak nyerhet azzal a megoldással, hogy a jövőben a Kamara végzi az OMME eddigi munkáját. Meg vagyunk győződve arról, hogy az illetékes hatóságok a Filmkamara munkájában hathatósan támogatni fogják.

A belügyminisztériumban megtartott értekezlet részletes eredményéről jövő számunkban tájékoztatjuk olvasóinkat.

## KULTURFILM

### Filmpropaganda Jugoszláviában

A lapok beszámolója szerint az elmúlt években Jugoszláviában erősen kifejtett német filmpropaganda az utóbbi hónapokban veszített jelentőségéből. Kevesebb német kultúrfilm kerül bemutatásra, mint azelőtt és sokkal kisebb reklámozás mellett. Hasonlóképpen visszafelődött az elmúlt években divatbajjott német kultúrfilm-matinék és délelőtti ünnepi bemutatók.

Ezzel szemben a közelmúltban került bemutatásra a legnagyobb jugoszláv moziban, a belgrádi Balkan-Palace-ban az elmúlt év leghosszabb és legjelentősebb francia propagandisztikus riportfilmje: Daladier miniszterelnök földközi tengeri útjáról, mely Franciaország nagy hatalmi helyzetét mutatja be a Földközi-tengeren és gyarmati erejét hangsúlyozza. A filmet ünnepélyes keretben, meghívott bel- és külföldi előkelőségek előtt megtartott vetítésel mutatták be.

Ellenben Cseh- és Morvaország protektorátussá nyilvánításáról és a német csapatok, valamint a Führer ünnepélyes bevonulásáról készített mindennemű híradó- és riportfilm bemutatása tilos Jugoszlávia mozgóiban. A tilalom nemcsak a német híradókra vonatkozik, hanem a Fox, Paramount, Metro stb. felvételeire is. Zágrábi hivatalos helyen azzal indokolják a tilalmat, hogy az ilyen tárgyú riportfilmek vetítése nem kívánatos németellenes demonstrációkra vezet a mozilátogatók körében.



# H I V A T A L O S R É S Z

## F I L M K A M A R A

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 69.

TELEFON: 113-305

### Tömeges tagfelvétel a Kamarában

A Kamarához kerek kétezer felvételi kérvény érkezett március 1-ig. Azok, akiket az előkészítő bizottság valamilyen okból nem vett fel, vagy akik nem tudták beszerezni idejében az okmányukat, mind most kérték a felvételüket, miután a szezon befejezésével az eddig érvényes „türelmi rendelet” hatályát veszti és csak kamarai tag működhet a színház és film területén.

Az első felvételi ülés az elmúlt hónapban volt, ekkor többszáz kérvény sorsáról döntöttek. A Kamara filmművészeti főosztályába felvett tagok névsorát annakidején közöltük. A kérvények legnagyobb részének elintézése azonban még hátra

van. Mint értesülünk, április 17-én tartanak ülést a Kamarában s ezen az ülésen a felvételi kérvények legnagyobb részéről döntenek. A hétfői „tömeges tagfelvételek” után már alig marad elintézetlen kérvény, a Kamara tisztviselői már majdnem az egész anyagot feldolgozták, úgyhogy a választmány egy nap alatt csaknem az egész hatalmas irattömeget felülbíráhatja. Ugyanezen a napon a filmfőosztályba érkezett kérvények sorsáról is dönteni fognak s itt alighanem a teljes anyaggal végeznek egy vagy legfeljebb két nap alatt. A nagy érdeklődéssel várt ügy tehát néhány napon belül tárgyalásra kerül s a név-

sor természetesen jövő számunkban közölni fogjuk. Az új tagokat az egyes alosztályok szerinti csoportosításban adjuk közzé.

### Felhívás a filmgyártókhoz

A Kamara újból nyomatékosan felhívja a filmgyártók figyelmét arra, hogy a gyártási ügyvezető-igazgatók és gyártási vezetők a kamarai előírásokat feltétlenül tartásák be, mert ellenkező esetben a Kamara vezetősége kénytelen lesz megfelelő szankciókat alkalmazni. Vonatkozik ez főleg a bejelentési kötelezettségre, tekintettel a tagdíjakra és elsősorban arra, hogy csak kamarai tagokat alkalmazzanak az előírt munkakörökben.

LEGKÖZELEBBI  
MEGJELENÉSÜNK

MARCEL L. HERBIER  
remekbeillő rendezése

A FRANCIA FILMKULTÚRA KLASSZIKUS ALKÓTÁSA

## A MEGBÉLYEGZETT ASSZONY

**ECO**

filmkereskedelmi  
és kölcsönző r. t.

Budapest, Rákóczi-út 12  
Telefon: 342 — 976.

Egy fehér dáma és egy  
sárga kényúr küzdelme  
egy exotikus országban

A FŐSZEREPEK BEN:  
SESSUE HAYAKAWA  
Victor Francen, Louis Jouvet  
és Lise Delamare



## MAGYAR MOZGÓKÉPÜZEMENGEDELÝESEK ORSZÁGOS EGYESÜLETE HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK:

### Az 1 film, 1 mozis, 2 kölcsönző problémája újabb jogi megvilágításban

A Magyar Film április elsején megjelent számában foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy jogosult-e a filmkölcsönző

1. meghatározott film kötését vagy beosztását lebonyolítás céljából átruházni,
2. név nélkül eladott film lekötése esetén olyan filmet szállítani, amelyet más kölcsönző cenzurázott és jelentetett meg.

A szóbanforgó cikk az átvételi kötelezettséget tagadta, miért is szükségét érzem annak, hogy a filmkölcsönzők szemszögéből jogi és gazdasági szempontból világítsam meg e kérdést.

Nézetem szerint, az érvényben lévő jogszabályok vizsgálata után, csak arra az álláspontra lehet helyezkedni, hogy a mozgóképszínház a film átvételét nem tagadhatja meg. A magyar magánjog ugyanis a kötelmek átruházását, — a személyes szolgáltatások kivételével, — megengedi, ami a fenti esetre vonatkoztatva annyit jelent, hogy X film átvétele elől a mozis nem zárkozhatik el azon a címen, hogy a filmet A-nál kötötte és B akarja leszállítani. (Engedmény, forgatmány, stb.)

Hogy egy gyakorlati példával világítsam meg a kérdést, pl. igazgatói állását senki nem ruházhatja át önhatalmulag másra, de ha pl. valakinek eladtam baracktermésem, nem tiltározhatom az ellen, hogy a fuvarozó jelentkezik az árúért a vevő megbízásából.

Gazdasági szempontból is helytelen és elhibázott intézkedés volna a jövőre nézve szigorú tilalmak felállítására. A kölcsönzők hitelképességét és liquidálását ásná alá, ha a reális értéket képviselő kötések rosszul üzemelnek esetén maguknak kellene lebonyolítani. A filmkötések továbbadása esetén u. i. gyorsan mobilizálható forgatókéhez juthat a kölcsönző.

A fentiek egybevetése után két megoldás kínálkozik:

1. a Kamara filmfőosztályának egyik feladata lesz a szakmai szokások kodifikálása és olyan praktikus és világos szokványok életbe léptetése és kötelező elfogadtatása, amelyek a filmforgalom és kereskedelem korlátait megvonják anélkül, hogy a vállalkozói kedvet csökkentenék vagy gátolnák.

2. A Kamara égisze alatt orvosolható volna a szakma sokéves égető kérdése: a Szakmaközi Döntő-Bizottság felállítása. A bíróságok előtt indított perek ugyanis néha olyan időpontban fejeződnek be, amikor a kérdéses film már egyáltalán nem aktuális és ezzel a kölcsönző és a kismozis arra kényszerül, hogy a tökeeresőbb féllel szemben a pert elkerülendő, concessiókat tegyen. A filmesek és mozisok közös Döntő-Bizottsága sok sérelmet tudna a választott bírói intézmény kötelezővé tételével orvosolni.

#### Dr. MIKLÓS LÁSZLÓ



#### „A SZERELEM ZSARNOKA” ÜZLETI EREDMÉNYE.

A Deák filmkölcsönző vállalatától kaptuk és adjuk az alábbi értesítést:

„Nem felel meg a valóságnak, hogy A szerelem zsarnoka a kitűnően sikerült hírlapi reklámozás ellenére sem bizonyult üzletfilmnek. Ezzel szemben a valóság az, hogy a film üzletfilmnek bizonyult, mert a klauzulás 4 napon a Forum 11.813 pengő jegybevételért ért el, ami átlagban közel 3000 pengő napibevételnek felel meg. Ennek folytán a Forum a filmet további napokra prolongálta.”

Választmányiülés. A Mozitegyesület április 19-én, szerdán délelőtt, 11 órai kezdettel választmányi ülést tart, melynek legfontosabb tárgya Bornemisza Gábor elnöknek az az akciója, amellyel a mozisoknak a visszafoglalt Kárpátalján magaslati üdülőhelyet kíván létesíteni.

### ÚJ FILMEK

#### Zaza

Írta: Pierre Bertone  
Filmre írta: Zoe Akins.  
Rendezte: Cukor György.  
Főszereplők: Claudette Colbert, Herbert Marshall, Bert Lohr.  
Gyártotta: Paramount 1938.  
Beszél: angolul.  
Magyar szöveg: Lakner Artúr.  
Hossza: 2325 méter.  
Cenzura: aluli.  
Kölcsönző: Paramount.  
Bemutatta: City, Kamara, április 13.

Vidám vándorkomédiás sereg érkezik St. Mary-be, a kis francia városkába. A társaságban van a 18 éves Zaza, aranyos, bűbajos kis teremtmény, ki esténként öreg partnerével, Cascarttal óriási sikereket arat az Alcazar nevű mulatóban. Dufresne, egy fiatal gazdag, párizsi gyáros újszólván minden estéjét az Alcazar nézőterén tölti. Zaza produkciója előtt érkezik és a szám után gyorsan el is tűnik. Zaza kíváncsiságát a végletekig feszíti a titokzatos idegen és valósággal terrorizálja környezetét, hogy mutassák be neki Dufresnet, ugyanis időközben beleszeretett Dufresne húzódásának is ugyanez az oka, beleszeretett Zazába, de minden erejével azon van, hogy legyőzze érzelmeit. Végül is Zaza győz. Megtörténik a bemutatkozás és mindketten bevallják, hogy halálosan szeretik egymást. Egy napon Cascart megtudja, hogy Dufresne nős és Zaza iránti köteletségének tartja, hogy felvilágosítsa őt a valóságos helyzetéről. Zaza felutazik Párizsba és felmegegy Dufresne lakására. Dufresne valóban nős. Kétségbeesve és lelkileg teljesen megtörve hagyja el Párizst és amikor néhány nap múlva ismét találkozik Dufresnevel, közli vele, hogy közöttük mindennek vége. Elmúlik három esztendő. Zaza időközben óriási karriert csinált. Három esztendei távollét után megérkezik Amerikából Dufresne, aki azóta sem tudta elfelejteni Zazát. Elmegy a színházba és úgy intézi a dolgokat, hogy Zaza tudomást szerezzen az ő ottlétéről. Zaza megérti, hogy itt a pillanat, amikor a karrier és a szerelem között kell választania és ő a karriert választja.



Századeleji vidéki francia tingli-tangli milióban kezdődik a film és az első harmadában túlzásaival és eseménytelenségével valósággal felbosszantja a nézőt. Itt azután váratlanul megváltozik a tendencia és érdekes, emberileg megrázó, de indokolt események fejlődnek ki. A közönség meglepődötten hagyja el az előadást, holott a film nem végződik happy enddel. Herbert Marshall családost kelt — mintha megöregedett volna. Claudette Colbert viszont művészetének széles skálájával újszólván egyedül viszi végig a filmet, amely csak ott számíthat üzleti sikerre, ahol a finomabb amerikai és francia filmek iránt érdeklődés mutatkozik.



## Premier Plan



### ICSEY REZSŐ

Kint, a szabadban kezdte a film-fotografálás hat érzéket kívánó bűszorkányos mesterségét. Sok éven át égette a nap, míg végre fedél alá került a műteremben, amelynek veszekedő, kiabáló, izguló társadalmában ő a legesendesebb és legnyugodtabb. Állandó gyermeki mosolya sohasem tűnik el arcáról. A legvéresebb drámai jelenetet is derűs képpel veszi tudomásul: annyira bizonyos a dolgában. Leszakadhat az atelier vashídja az összes lámpákkal, összedőlhet a díszlet, ő csak mosolyog, de a régi, jó filmriporter ösztönével mindenesetre lefotografálja az érdekes eseményt a híradó számára. Sok-sok ezer méterre rúg az a nyersanyagmennyiség, amit hosszú esztendőik során exportált, ezért például az Agfa örökös dísztagjává nevezte ki tantszolgajogosság nélkül. Kedvence a lenese, már mint az objektív, amelyet úgy tud kezelni, hogy Hófehérekét varázsol a vasorrú bábából is. Ezért szeretik őt a filmsztárok, akiket ő sem vet meg. Sőt! No de ez már nem tartozik a premier planba...

## OKTATÓFILM

### Hány fővárosi iskola vesz részt a filmoktatásban?

A polgármesteri közoktatásügyi ügyosztály március havi jelentése szerint 93 fővárosi iskolát szereltek fel eddig saját, hordozható keskenyfilm-vetítőgéppel a következő elosztás szerint:

elemi iskolák . . . . .	16
polgári fiúiskolák . . . . .	24
polgári leányiskolák . . . . .	23
gimnáziumok . . . . .	6
kereskedelmi iskolák . . . . .	10
kereskedőtanonc iskolák . . . . .	1
iparostanonc iskolák . . . . .	6
iparrajziskola . . . . .	1
mezőgazd. középiskola . . . . .	1
összesen: 93	

Ezenfelül még 69 iskola vesz részt a filmoktatásban oly módon, hogy más, a közelében fekvő és vetítővel ellátott iskola vetítőgépét használja a következő számarányban:

elemi iskolák . . . . .	41
iparostanonc iskolák . . . . .	10
gazd. és háztart. iskolák . . . . .	17
kertészképző iskola . . . . .	1
összesen: 69	

A közoktatásügyi ügyosztály jelentése szerint a fenti felszereléssel Budapest székesfőváros valamennyi közép- és középfokú iskoláját ellátta már keskenyfilmvetítő-géppel. Most az elemi iskolákat szerelik fel vetítőkkel és a munkaterv szerint rövidesen valamennyi fővárosi elemi iskolában kivétel nélkül megindul a filmoktatás.

Különösen hangsúlyozza a jelentés, hogy az 1939-ben beszerzett 10 új vetítőgéppel az eddigi 38 elemi iskolával szemben a jövőben 57-ben használják az oktatófilmet, ami azt igazolja, hogy a székesfőváros ismét úttörő munkásságot végzett, amidőn az elemi iskolákban ilyen jelentős tért biztosított a filmmel való oktatásnak. Ezzel régi elvének megvalósítását folytatta: elsősorban azokat az iskolákat óhajtja az új tanszerekkel ellátni, amelyek fenntartására az 1868. évi XXXVIII. évi közoktatásügyi törvény értelmében köteles.

A keskenyvetítő-gépek újabb beszerzésével az elemi iskolai filmoktatás a régóta óhajtott színvonalat éri el. Ezért az új gépek bevezetéséről szóló polgármesteri rendelet jelentős lépés nemcsak a fővárosi, hanem az ország filmoktatása szempontjából is.

## HIREK

### A RUSZIN FILM SIKERE

Az elmúlt héten három mozi közönsége tapsolt a magyar feltámadás második fejezetéről, a Kárpát-alja visszafoglalásáról készült történelmi filmnek. Az *Uránia*, *Décsi* és *Átrium* műsorát díszítette a *Hazatért a Ruszinföld* című filmriport, amely a vitéz magyar honvédség diadalmenetét mutatja be Ruszinföldön a közös lengyel-magyar határ felé. Az újdonság felülmulja az emlékezetes sikerű *Észak felé* történelmi nagyszerűségét és filmszerű hatásait is.

### REPÜLŐ-FILMMATINÉ A FORUMBAN

A m. kir. Légügyi Hivatal irányításával megjelenő *Magyar Szárnyak* című rendkívül díszes és tartalmas kiállítású aviatikai havi folyóirat rendezésében április 23-án, vasárnap délelőtt, 11 órai kezdettel repülő-filmmatinét rendez a *Forum*-filmszínházban. Az első ilyen jellegű filmmatiné gazdag és érdekes műsorát *Ember* Sándor dr. orsz. gyűl. képviselő, a MAeSz ü. elnöke nyitja meg ünnepi beszédével, utána egy hangos kultúrfilm következik *Egy repülőtér élete* címen, majd vitéz *Garamszeghy-Géczy* Sándor, a Nemzeti Színház örökös tagja *Ifjú sasok* címen költeményt szaval, végül bemutatásra kerül a *Paramount* világhírű színes repülőfilmje: *A felhők szerelmese* (Repülő ember).

### FILM AZ ÚJ ZIRCI APÁTRÓL

Felemelő egyházi ünnepség zajlott le április 10-én, Húsvéthétfőjén Zircen, ahol a magyar közelet képviselőinek jelenlétében avatta fel *Serédi* Jusztinián hercegprímás *Endrédy* Vencelt, az új zirci apátot. A zirci apátság templomában lefolyt fényes szertartásról, általában a benedikálás egyéb momentumairól a *Magyar Film Iroda* operatőrjei filmfelvételeket készítettek. A 200 méter terjedelmű filmriportot csütörtöktől, április 13-tól a *Simplon* mozi mutatja be Szent Imre herceg városának, amelynek cisztercita gimnáziumában az új zirci apát éveken át tanári, majd igazgatói működést fejtett ki. Az egyháztörténelmi érdekessé film a *Simplon* mozi előadásain kívül külön is előadásra kerül egyházi körökben és mindazokban a városokban, ahol a ciszter rend iskolákat tart fenn.



## KINOTECHNIKAI ELŐADÁS

Április 17-én, hétfőn délután 6 órai kezdettel a *Magyar Kinotechnikai Társaság* ülést tart a Műegyetem egyik előadótermében és ez alkalommal *Kauszer János* áll. ipariszkolai igazgató *Hangvisztaadás, hangszórok* címen tart kísérleti bemutatásokkal és vetített képekkel egybekötött előadást, amelyen vendégek is megjelenhetnek.

SZERVUSZ PÉTER  
HÁROM MOZIBAN

Április 13-án, csütörtökön indult el útjára a *Kárpát* cég legújabb magyar filmje, a *Szervusz Péter* című vígjáték, amely három premiermoziban, a *Fórum*, *Décsi* és *Átrium* színházban startolt azzal a megérdemelt sikerrel, amiből nemrégén megtartott szakbemutatója alkalmából már kaptunk ízelítőt. A *Magyar Film Irodá*-ban készült magyar filmújdonosság tudvalevően *Páger Antal*nak nyújt kettős szerepében módot arra, hogy rendkívül értékes egyéni alakítótehetségének teljesen új skálával szórakoztassa a közönséget.

## PLESS FERENC,

aki hónapokon át Párizsban tartózkodott, visszatért Budapestre, mivel nagyszabású tervét, amely szerint egy magyar író regényét magyar és francia verzióban filmre viszi, az állandóan bonyolódó nemzetközi események miatt, nem tudta megvalósítani. *Pless Ferenc* párizsi tartózkodása alatt vállalat, a *Harmónia* cég részére megszerezte néhány különleges új francia film, köztük az egyik legnagyobb francia klasszikus világhírű művének filmváltozatát magyarországi forgalombahozatal céljából.

## KAULICH LAJOS,

a *Magyar Film Iroda* operatőrije most töltötte be tizenöt éves szolgálati idejét a vállalat kötelékében. *Kaulich Lajos* együtt ünnepelt a tizenöt éves *Magyar Világhíradó*-val, melynek első operatőrije volt. A szerény, de annál tehetségesebb kartárs a filmriporttal kezdte működését annakidején, később azonban tágabb tér kínálkozott képességei számára az oktató- és kultúrfilmgyártás berkeiben, ahol szintén elsőrangú munkájával tűnt ki. *Kaulich Lajos* a MFI operatőr kollégái egy kis háziünnepség keretében köszöntötték fel a napokban tizenöt éves jubileuma alkalmából és egy aranypecsétgyűrűt ajándékoztak neki emlékül a nevezetes évfordulóra.

## LIBERTINY ZOLTÁN,

a Fórum filmszínház igazgatója már ötödik hete teljesít katonai szolgálatot mint tartalékos hadnagy a m. kir. honv. 6. k. tüzérezred kötelékében.

## A MAGYAR KINOTECHNIKAI SZABVÁNYOK.

Az Országos Magyar Szabványügyi Intézet keretein belül 1935 óta működik ennek egyik szakosztálya, a *Kinotechnikai Bizottság*. A bizottság elnöke dr. *Szabó Gusztáv* műegyetemi tanár, prorektor, előadója *Brückner János* okl. gépészmérnök, állami ipariszkolai tanár. Az eltelt idő alatt számos alkalommal tartotta üléseit a magyar kinotechnikai vállalatok és üzemek reprezentánsainak részvételével és 1936-ban a Budapesten tartott *Nemzetközi Szabványügyi Kongresszuson* is igen szép eredménnyel vett részt. A *Kinotechnikai Bizottság* március havában megtartott népes és nagy érdeklődéssel kísért ülésén dr. *Szabó Gusztáv* műegyetemi tanár enklése mellett *Brückner János* szakosztályi előadó ismertette az 1938-ban Berlinben megtartott nemzetközi szabványügyi kongresszus kinotechnikai csoportjának nagyjelentőségű hatá-

rozatait. A határozatokra e lap hasábjain még visszatérünk. A lefolyt ülés második részében a Bizottság elhatározta, hogy a magyar kinotechnikai szabványokat lefekteti és ennek előkészítésével *Brückner János*t, a szakosztály előadóját bízza meg.

BAVÁRIA FILMEK  
BUDAPESTEN

Az új évad bővelkedni fog különböző gyártmányú új filmekben. A német filmgyártás egyik régebben igen népszerű, de időközben elmaradt filmprodukciónak helyéne, a müncheni *Bavaria-Filmkunst* társaságnak friss alkotásai a jövő szezonnal hozzánk is eljutnak. A *Bavaria*-filmeket *Herschdörfer János* hozza forgalomba, aki eddig olasz filmeket jelentetett meg a magyar piacon. Az új *Bavaria*-filmek közül — számuk tízre rüg — egyelőre a következőket említjük meg, mint amelyek a legkorábban érkeznek Budapestre: *13 Mann und eine Kanone*, *Wasser für Canitoga*, *Das Abenteuer geht weiter* és *Salonwagen*.

## Dr. TORONYI GYULA,

a szakma kedvelt fiatal tagja, aki ezidőszert katonai szolgálatot teljesít, boldog apa lett. Feleségének fia született, aki a keresztségben a *Zsolt* nevet kapta.

BAKTAY ERVIN  
FILMMATINÉJA  
AZ URÁNIABAN

A fascizmus érdekes témáját választotta dr. *Baktay Ervin*, a kiváló író előadásának tárgyául. A fascizmus kérdését ismerteti, azt minden oldalról megvilágítja. Ezt a rendkívül érdekes, egyben aktuális problémát, április 16-án délelőtt 11 órakor az *Uránia* filmszínházban fogja megtartani dr. *Baktay Ervin*. Az előadásnak különös érdekességet kölcsönöz, hogy eredeti helyszíni felvételű hangos mozgóképek kísérik dr. *Baktay* előadását.

HUSVÉTI ESTÉLYEK  
A FILMOTTHONBAN

A *Magyar Filmotthon* a húsvéti ünnepek alkalmából hárommal szaporította közkedvelt estélysorozatának számát. Nagyszombaton tavaszi tombolát rendezett a *Filmotthon* vezetősége, Húsvétvasárnapján táncestélyt, Húsvéthétfőjén pedig egy kluboperett került színre *Dr. Putifárné* címen, *Szokolay Ollyval* a főszerepben. Mindhárom estélyen zsűfólásig megteltek a *Filmotthon* helyiségei.

Magyar Film  
Iroda  
Paramount  
Fox  
Metro  
Ufa

Universal  
Hunnia

Ezek a cégek  
c s a k

ARANY  
DUCCÓVAL

reprizelik filmjeiket!

Kövesse Ön is példájukat!

ARANY FILMDUCCO

Budapest, VIII.,

Dankó Pista-usca 22 szám

Telefon: 149-489



# KÜLFÖLD

## AMERIKA

▲ Az Egyesült Államok legutóbbi filmstatisztikája szerint az USA mozika évi jövedelme körülbelül egymillió dollár. Eből a mozika átlagosan 65%-ot tartanak meg, (650 millió dollár), amelyből 250 millió esik az igazgatási rezsire, 150 millió bérekre, biztosításra, adókra, kamatokra és leírásokra, 80 millió reklámra és hirdetésre, 50 millió világításra és fűtésre, 50 millió osztalékokra, 40 millió adókra és biztosításra, 30 millió pedig speciális tételekre, mint zene, tánc, stb. bemutatókra. A 35% (350 millió), melyet a mozisok a filmekért fizetnek, a következőképpen oszlik meg: 250 millió a gyártóvállalatoknak, 100 millió a kölcsönzőknek kópiákra, reklámra, karbantartásra stb.

▲ Az 1938-ban gyártott 545 amerikai játékfilm közül 316 esetben dolgoztak fel eredeti scenáriumot, 30 filmnél színdarabot, 140 gyártásban regényt, 2 esetben életrajzot, 54 esetben novellát és 3 egyéb tárgyat. A statisztikai kimutatás szerint Amerikában elsősorban mégis filmre írt scenáriumokat dolgoznak fel a gyártók.

▲ 1938-ban az Egyesült Államokban 16.251 mozi játszott, míg 1937-ben 16.258 és 1936-ban 15.378. Ezzel szemben 1936-ban 3.130 mozi tartotta zárva kapuit, míg 1937-ben csak 2.560 és 1938-ban 1.290, amely számok azt mutatják, hogy a bezárt mozika közül jónéhány végleg megszűnt.

▲ Jellemzően amerikai eseményekről számol be a hollywoodi sajtó. Az amerikai előkelő filmváros gazdag filmszillagainak villáját az utóbbi időben rendszeresen fosztogatta egy betörő, akit végül is sikerült elfogni. A több mint száz betörés eredményeként Daph *Graham* betörő közel egymillió dollár értékű ékszert és értékpapírt szedett össze. Jellemző, hogy az amerikai filmvállalatok az *Amerikai Gyártók és Kölcsönzők Szövetségének* elnökéhez fordultak azzal a kérelemmel, hogy a Szövetség tiltsa meg, hogy színészek és színésznők a betörővel közösen lefényképeztessék magukat s ily módon csináljanak reklámot nevüknek. A kérelem egy újságból kivágott képpel illusztrálja: hogyan fog kezet az előkelő filmszillag a betö-

rővel és kíván neki sok szerencsét további pályafutásához.

## ANGLIA

▲ *Mary* angol anyakirálynő két és félórás látogatást tett a denhami műtermekben, ahol bemutatták neki a legújabb *Paramount* filmben szereplő indiai fiút, *Sabu*-t. A királyné jelenlétében forgatott felvételeket azután kevéssel később a gyártelep vetítőjében le is pergették.

▲ A *Westminster* apátságban a jeruzsálemi püspök bevezető imája és ismertető szavai után bemutatásra került a *Jeruzsálem* című vallásos tárgyú film. Ez volt az első eset, hogy a *Westminster* apátságban filmelőadást tartottak. A jeruzsálemi püspök kiemelte a film rendkívüli fontosságát a vallás tanításában és terjesztésében, különösen az irástudalan keleti népeknél. Mint érdekességet említi ki ezzel kapcsolatban a lapok, hogy a jövőben a *Westminster* apátságban is, ép úgy, mint más angol templomokban szokásos, vasárnaponként filmelőadásokat is tartanak, holott a legtöbb angol mozi, kivéve a londoni és a nagyvárosi mozikat, vasárnap legnagyobb részben zárva marad.

## CSEH PROTEKTURÁTUS

▲ A német fennhatóság alá került cseh állam filmgyártásában is megkezdődött az átállítás folyamata. Mint a prágai *Vecer* írja, a prágai filmszakmában a németek megindították az árjásítást. A *Barrandow*-műtermek zsidó alkalmazottait már elbocsátották. A cseh mozika, melyekben eddig a szovjet filmjei korlátozás nélkül bemutatásra kerülhettek, a jövőben tilos az orosz filmek vetítése.

## DÁNIA

▲ A koppenhágai volt *Dagmar*-színház helyén felépült a világ egyik legmodernebb mozgószínháza. A berendezés a legkényesebb igényeket is kielégíti és külön említésre méltó egyszerű szellőztető berendezése. Egyéb újításokkal is rendelkezik, azonban a *Palladium* mozgó. Bevezették a kétszemélyes szofákat, mint különös ülőhelyeket, melyeknek helyára magasabb a rendes helyeknél. Hasonlóképpen ráfizetéssel lehet különleges berendezésű ülőhelyeket kapni nagyothalóknak, továbbá olyanoknak, akik az előadás alatt telefonálni kívánnak, végül ürvezetőknek, akik az előadás tartamára a mozi alatt épített hatalmas garázsban kívánják elhelyezni kocsijukat. Külön kutyaszállót várja az eb-

tulajdonosokat kedvenceik megörzésére, míg gazdáik a moziban ülnek. Érzékeny hölgyeket kozmetikai szalon csábítja, ahol az előadás után az esetleges könnyek nyomait tüntetik el az arcokról.

## IRÁN

▲ Iráni kormánytámogatással egy kultúrfilmgyártó vállalkozás készül, melynek vezetésére *Szczepanski* németországi rendezőt kérték fel, míg operatőrnek a német *Fuglsangot* hívták meg. Első filmjük az ifjú iráni trónörökös pár bevonulásáról készül. Ez az első hivatalos iráni filmkészítés.

## JUGOSZLÁVIA

▲ *Lubjaná*-ban legutóbb filmgyártó-vállalkozás létesült, mely jugoszláv kultúrfilmek készítését tűzte ki célul. A vállalat felszerelése a legmodernebb külföldi gépekkel folyamatban van és már a tavaszi hónapokban meg kívánja kezdeni munkásságát.

## NÉMETORSZÁG

▲ Nagy érdeklődéssel várják francia filmkörökben, hogy Párizsban maradjon-e *Danielle Darrieux* vagy Hollywoodba megy, ahová az *Universal*-lal kötött szerződése hívja. A szerződés ellenére ugyanis *Darrieux* hónapról-hónapra halogatja amerikai utazását és beavatottak úgy tudják, hogy egyáltalán nem szándékozik Amerikába utazni. Bár a lapok már megírták, hogy férjével, *Henri Decoin*-nal a legközelebbi hetekben Hollywoodba utazik, ennek ellenére szól a *Cinématographie Française* beszámolója, mely *Darrieux* májusi párisi filmezéséről ír, melynek címe *Szívdobogás*. Arról is beszélnek, hogy *Darrieux* filmgyártóvállalkozást alapít, bár a szakma tart tőle, hogy az üzleti tevékenység a világhírű művésznőt akadályozni fogja művészi teljesítményében.

▲ Az *Ufa* legközelebbi gyártási műsorán a világhírű *Diesel*-motorok feltalálója, *Rudolf Diesel* életrajzána filmváltozata szerepel, melynek forgatókönyvét a feltaláló fiának, *Diesel Eugén*-nak közreműködésével készítették el. Az *Ufa* jövő gyártásának a másik nagy életrajzi filmje a világhírű magyar zeneszerző, *Liszt Ferenc* élettörténete lesz.

▲ *Hitler* Adolf a augsburgi Gau közmunkáinak megtekintése során meglátogatta az új *Filmpalast* épületét is, melyet tízhónapos munkával pár hét előtt nyitottak meg. A modern filmszínházban a Führer a legújabb híradókat tekintette meg,



melyet a német csapatok cseh- és morvaországi bevonulását mutatták be.

#### OLASZORSZÁG

▲ Az olasz filmbeviteli monopólium, amelyet az *Enic* kapott, az idegen cégek körében természetesen erős visszhangot keltett. Így a newyorki *Hays Organisation*, vagyis a filmgyártók és filmkölcsonzók egyesülete hivatalosan is közli, hogy az amerikai képviselvek kivonulnak Olaszországból és a jövőben nem szállítanak Olaszországnak filmeket.

▲ Az olasz filmgyártás művészi értékének emelése céljából az 1938. évi június 16-iki törvények felhatalmazza az olasz népművelődésügyi minisztert, hogy filmeket, melyek erkölcsi vagy művészi szempontból különleges értéket nyújtanak, megfelelő jutalommal tüntethesse ki. *Alfieri* miniszter az elmúlt héten élt először ezzel a jogával, amikor Vincenzo *Genesi* olasz filmgyártó *Ettore Fieramosca* című filmjét egymillió líra prémiummal jutalmazta. A film a 16. századbeli spanyol-francia háború korában játszik, amikor a két nyugati állam a nápolyi királyság uralmáért küzdött és a francia és olasz lovagok harcát örökíti meg jól-sikerült felvételekkel.

#### ROMÁNIA

▲ A bukaresti propagandaügyi minisztérium elrendelte 45 bukaresti és vidéki mozinak 60 napra való bezárását. A mozikat azért büntették bezárással, mert tulajdonosaik olyan vállalatoktól vettek át lejátszásra filmeket, amelyek nem voltak filmkölcsonzésre feljogosítva. Két filmkölcsonzóvállalatot szintén bezártak és hathónapi időre eltiltották, hogy filmeket cenzuráltathassanak, mert idegen egyének részére cenzuráltattak filmeket.

#### SVÁJC

▲ *Ramuz* svájci költő *Farinet* című művét dolgozta fel filmre egy francia-svájci közös gyártás. *Marx Haufler* baseli rendező, a kritikák szerint hűen adta vissza a svájci miliőt, amelyben a pénzhamisító *Farinet* szerepét találóan alakítja a francia *Jean-Louis Barrault*. A zenét *Arthur Honegger* szerezte. A film sikere elé várakozással tekint a svájci film- és moziszakma, mint-hogy Svájcban a múltban csak igen szórványosan voltak játékfilmgyártási kísérletei és rentabilis gyártás csak valamely idegen állam gyártóival közösen készített filmben látnak. A film sikere tehát jelentős a további gyártás szempontjából.

## A FORUM

filmszínház húsvéti  
nagy sikere a

francia filmgyártás  
legújabb művészi alkotása!

Jean Gabin  
Gaby Morlay  
és Jean Pierre  
Aumont főszereplésével

# IX.-IK PARANCSOLAT

(Ne kívánd felebarátod feleségét)

— a sajtó elragadtatott kritikája  
— a közönség egyhangú  
elismerése és

— a mozi-tulajdonosok tömeges  
előjegyzései bizonyítják a rend-  
kívüli film rendkívüli sikerét

Cenzúra: 16 éven aluli!!!

Hossza: 2478 méter

## KÁRPÁT

FILMKERESKEDELMI KFT.  
VIII., Erzsébet körút 8. II. em.  
Telefonszám: 340-350



**Siessen belépni  
a  
MAGYAR FILM  
előfizetői közé,  
mert  
ingyen nem  
kaphatja a lapot!**

**HIRADÓK**

**MAGYAR VILÁGHIRADÓ**

790. sz.

M. F. I.

1. A Ruténföld lakóinak élelmiszer-ellátása (MFI, Icsy).
2. Iparunk készülődése a Nemzetközi Vásárra (MFI, Somkúti, Icsy, Megyer).
3. A rutén-szlovák határszéli községek átvétele (MFI, Somkúti).
4. A newyorki világkiállítás magyar rendezői (Luce).
5. A pápa húsvéti áldása a Szent Péter téren (Luce).
6. A francia köztársaság új elnöke ismét Lebrun (Pathé).
7. Tank- és lovasbemutatók Tor di Quintóban (Luce).
8. Neurath báró szemléje a prágai Vencel téren (Ufa).
9. Hainaut teljesen birtokba vették a japánok (Domei).
10. A pau-i Grand Prix-t Brauchitsch nyerte (Pathé).

**PARAMOUNT HIRADÓ**

XII. évf. 15. sz.

1. Franciaországban még ma is számos híve van az 1900-as évek francia előnyös árák előidézésére.
2. A savoyai Alpes vidéken készül a világ legtöbb harangja.
3. Lebrun újból köztársasági elnökké választották.
4. Francia ökölvívás a Wallonföldön.
5. Portoricóban makimajom-telepet létesítettek az USA kísérleti intézetei számára.
6. Sorsjáték Algeriában.
7. Madrid megadja a hadifilmszínház nyomatát.
8. Fargyalás a szerb-horvát viaronyú Zágribban.
9. Hacha elnök Prágában fogadja Von Neurathot.
10. XII. Pius pápa áldása.

**FOX HANGOS HIRADÓ**

XIII. évf. 16. sz.

1. Képek az elhunyt Ghazi, iraki király életéből.
2. Lebrun Albert francia köztársasági elnök újráválasztása.
3. A lengyel külügyminiszter, angliai látogatása.
4. Neurath birodalmi protektor Prágában.
5. Hitler Adolf a „Robert Ley” üdülőhajó fedélzetén.
6. Talajtűz Floridában.
7. Horgász-utánpótlás.
8. Az ifjú iráni hercegi házaspár elhagyja Egyiptomot.
9. Az „Illustrious” nevű repülőgépszállítóhajó vízrebocsátása.
10. Nemzetközi labdarúgómérkőzés: Svájc-Magyarország 3:1.
11. Verseny az „Elnök díj”-éért Auteuilben.

**Beszámoló a hét üzleti eredményeiről**

A rendkívül meleg húsvéti napok alaposan megtizedelték a mozik közönségét, ennek ellenére jó eredmény hozott a „Szelhámosnő voltam” második hete, a „Suez” harmadik hete és a Royal Apollóban ismét műsorra került „Fiúk városa” is. Mindezeket a filmeket prolongálták, amint hogy elérte a klauzulát a „Sziniiskola” is. „A varieté csillagai” második hete az Atrium és Décsiben gyenge volt, az Urániában jó, úgy, hogy az utóbbi színház a harmadik héten is műsoron tartja reprezentatív magyar filmjét. „A IX. parancsolat” egy hét után lekerült a Forum műsoráról. A „Hőfeherke” újabb kalandokon esett keresztül, a Kamarának a „Zazá”-t műsorra kellett tűznie, ezért a „Hőfeherké”-t, kitűnő eredményei ellenére is, levették a műorról, de egy hét múlva újból műsorra tűztek ugyanott. A film a Kamara után a City, majd a Palace műsorára fog kerülni, csak azután jut el a többi utánjátszó színházakba. Nem sok öröme lesz benne azoknak, akik előre lekötötték, mert már negy-hónapja várnak rá és megdövésthatólag szeptemberig várhatnak. Az ilyen példák nagy tartózkodásra intek a mozisokat az előrekötések tekintetében. „A Titokzatos Mr. Moto” jó eredménnyel futott a Cityben, úgy, hogy innen az Omniába tettek át.

*Szerk. Uzen.*

Kérjük azokat az olvasóinkat, akik a **MAGYAR FILM** legutóbbi számaint nem kapták meg, de igényt tartanak azokra, hogy szándékukat telefonon vagy levelezőlapon jelentsék be kiadóhivatalunkban.

**Tapsolók.** Az antantbarát és a nyugati demokráciákért lelkesedő filmhíradót tapsolónak a „Függetlenség” április 13-i vezércikkével üzenünk: „Mit kaptunk mi ezektől a hatalmaktól? Kaptuk Trianont, a szegényt, a megaláztatást, a cseh börtönt, a húszéves szenvedést, a Genfben elütheszett tízezernyi kisebbségi panaszt. Kaptuk a benesi uralmat, a meg nem értést, részvétlenséget, a gyűlölködő semimibevevést. Hol volt a békeparancsokat szerző antant, amikor ide kellett volna állnia a magyar igazság mellé? Hol voltak a művelt Nyugat humanistái, amikor segítségére lett volna szükségük a magyar raboknak, a rahói internálótábor, az illavai börtön szerencsétlen magyarjainak?”

**Pisszegők.** A tengelyhatalmak vezéreinek hirodóbeli szerepléseket nacionalista oldalról felhangzó tapsokat lepesszőgő faji külpolitikusoknak üzenetül ugyancsak a „Függetlenség” fenti vezércikkét idézzük: „S mit kaptunk a másik oldalról? Kaptuk Mussolini grándiózus kiállításait, a magyar igazság ügyének teljes vállalását, a százszázalékos teljes támogatást. Megnyertük a baráti Németország kemény és eredményes együttműködését, Hitler vezér és kancellár őszinte szimpátiáját, amelynek segítségével visszaszerezhetjük a Felvidék egy részét, megvalósíthatjuk a közös lengyel-magyar határt.

**Chaplin.** Ha ötvenedik születési évfordulóját ezekkel a filmkőkorzakkal filmjeivel kívánják ünnepelni, amelyek egyikét a legszentebb magyar zene profán felhasználásával szinkronizálták, akkor szomorú botrány lesz ebből, nem pedig ünnepe!

**Vadász.** Ezúttal célt tévesztett. Bakot lőtt.

**Péter.** Tudj’Isten, hogy vagyunk vele, de mi valahogy jobban szeretjük a prózát, mint a versikéket. Legalább is hirdetésekben.

**Mezüze.** Furcsa kabbala keresztény filmstárnál, aki úgy érzi, hogy eddigi sorozatos sikerit ennek a varázsszernek köszönheti. Csak nem viselte a kereszt alatt is, amely legutóbbi alakításában olyan Madonna-széppé emelte?

**Plakát.** Ha Corvin-lánccal nem is dicsekedhet kitüntetései között, egy felelős kiadónak azért illenék tudni angolul annyit, ahogy a G-Man-t csak egy n-nel írják, még több számban is.

**Kiváncsi.** Kérdezze meg magától az illetőt, hogy fajkeresztény, vagy vajkekeresztény?

**Omnia.** Nem való egy szegény munkatárstól, aki kötelességből nézi meg a filmet, hogy kritikát írhasson. 40. fillért kéni, nem tudjuk, milyen címen, milyen célra, és azonkívül még ruhátára is kötelezni.



# H I V A T A L O S R É S Z

## FILMCENZURA

BUDAPEST, IV., ESKÜ-TÉR 6. TELEFON: iroda és pénztár: 183-072, elnök és ügyv. aleln.: 183-073

### Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság

137—1939. ein. szám.

(Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY  
1939. április 6-iki 78. számában.)

Az Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság  
Budapest, az 1939. évi március hó 26-  
tól április 1-ig tartott ülésén.

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. **Fox divatparádé** (Fox) hangos színes  
divatriport 1 felvonásban, a Fox filmgyár-  
ban 1938. évben készült, 295 m hosszú,

2. **Feleségem a detektív — előzetes** (Gyil-  
kos van közöttünk) (Ex Mrs. Bradford)  
(Pátia) hangos reklám 1 felvonásban,  
az R. K. O. filmgyárban 1937. évben ké-  
szült, 92 m hosszú,

3. **Sziám** (Buddha országa) (Siam) (Fox)  
hangos riport 1 felvonásban, a Fox film-  
gyárban 1938. évben készült, 270 m hosszú,

4. **A diadalmas férfi** (Am seidenen Fa-  
den) (Ufa) hangos dráma 5 felvonásban,  
az Universum filmgyárban 1938. évben ké-  
szült, 2.518 m hosszú,

5. **Ami megbocsájjható** (M. F. I.) hangos  
reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Iro-  
dában 1935. évben készült, 25 m hosszú,

6. **Az utolsó Katalin — előzetes** (The girl  
Downstairs — Trailer) hangos reklám 1  
felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer  
filmgyárban 1939. évben készült, 80 m  
hosszú,

7. **Varázsszőnyegen a világ körül V.10.**  
(Az éjféli nap országa) (Along the road  
with the Magic Carpet) (Fox) hangos ismeretter-  
jesztő 1 felvonásban, a Fox film-  
gyárban 1938. évben készült, 285 m hosszú,

8. **Charlie Chan Honolulu-ban** (Charlie  
Chan in Honolulu) (Fox) hangos színmű 4  
felvonásban, a Fox filmgyárban 1938. év-  
ben készült, 1.875 m hosszú,

9. **Florida hősei** (In the swim) (Kovács  
és Faludi) hangos sport riport 1 felvonás-  
ban, az R. K. O. Radio filmgyárban 1937.  
évben készült, 236 m hosszú,

10. **Vidám lányok zenekara** (Maids and  
Music) (Kovács és Faludi) hangos zenei  
riport 1 felvonásban, az R. K. O. Radio  
filmgyárban 1937. évben készült, 275 m  
hosszú,

11. **Magyar világhíradó 788.** (M. F. I.)  
hangos riport 1 felvonásban, a Magyar  
Film Irodában 1939. évben készült, 253 m  
hosszú,

12. **20th. Century Fox hangos híradó  
XIII/14.** (Fox tönende Wochenschau) (Fox)  
hangos riport 1 felvonásban, a Fox film-  
gyárban 1939. évben készült, 380 m hosszú,

13. **IX. parancsolat** (Ne kívánd felebará-  
tod feleségét) (Messenger) (Kárpát) hangos  
dráma 5 felvonásban, a Pathé Cons. Ciné-  
ma gyárban 1938. évben készült, 2.478 m  
hosszú,

14. **Lovasok előre!** (Bit and Bridie) (Ko-  
vács és Faludi) hangos sportfilm 1 felvo-  
násban, az R. K. O. Radio filmgyárban  
1937. évben készült, 271 m hosszú,

15. **Megbélyezett asszony — előzetes**  
(Forfaiture — Trailer) (Eco) hangos rek-  
lám 1 felvonásban, a Sté du Cinéma Pan-  
theon filmgyárban 1938. évben készült, 52  
m hosszú,

16. **Feleségem a detektív** (Gyilkos van  
köztünk) (Ex Mrs. Bradford) (Pátia) han-  
gos detektív történet 4 felvonásban, az  
R. K. O. filmgyárban 1937. évben készült,  
2.199 m hosszú,

17. **Paramount világhíradó 1939/13.** (Pa-  
ramount Sound News) (Paramount) hangos

Legtökéletesebb  
hang-  
és  
képanyag



A  
MAGYAR FILM  
az egyetlen  
szakmai  
hirdetési orgánium!

riport 1 felvonásban, a Paramount film-  
gyárban 1939. évben készült, 461 méter  
hosszú,

18. **Gyerünk a moziba** (A night at the  
movies) (M. G. M.) hangos vígjáték 1 fel-  
vonásban, a Metro Goldwyn Mayer film-  
gyárban 1939. évben készült, 283 m hosszú,

19. **Havi 200 fix** (Kovács és Faludi) han-  
gos vígjáték 4 felvonásban, a Hunnia film-  
gyárban 1936. évben készült, 2.396 méter  
hosszú,

20. **Szerelmesek — előzetes** (Sweethearts  
— Trailer) (M. G. M.) hangos reklám 1  
felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer  
filmgyárban 1939. évben készült, 114 m  
hosszú,

21. **Golgota** (Kino) hangos ismeretter-  
jesztő 5 felvonásban, a Gray filmgyárban  
1935. évben készült, 2.278 m hosszú és

22. **Egy hű barát** (Freind indeed) (MGM)  
hangos színmű 1 felvonásban, a Metro  
Goldwyn Mayer filmgyárban 1939. évben  
készült, 272 m hosszú **normál mozgófény-  
képek.**

b) **Előadásra alkalmasnak találta azzal,  
hogy nyilvánosan csak úgynevezett kes-  
keny mozgófényképezemekben szabad be-  
mutatni:**

1. **Labdarúgó világbajnokság 1938.**  
(M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a  
Magyar Film Irodában 1938. évben ké-  
szült, 167 m. hosszú és

2. **Kölcsönkért kastély** (Kovács és Fa-  
ludi) hangos vígjáték 2 felvonásban, a  
Hunnia filmgyárban 1937. évben készült,  
975 m hosszú **keskeny mozgófényképek.**

c) **Nyilvános előadásra alkalmasnak találta  
és a mozgófényképezemekben a magyar  
nyelvű mozgóképek bemutatására előírt  
arányzámba beszámíthatónak minősítette:**

**Szervusz Péter** (Kárpát) hangos vígjáték  
5 felvonásban, a Magyar Film Irodában  
1939. évben készült, 2.441 m hosszú filmet,  
mint **Magyarországon készült magyar  
nyelvű mozgófényképet.**

d) **Az engedélyokirat kiadását megtagadta:**

**Frankenstein fia** (Son of Frankenstein)  
(Universal) hangos dráma 6 felvonásban,  
az Universal filmgyárban 1938. évben ké-  
szült, 2.631 m hosszú mozgófényképtől.

Budapest, 1939. április hó 1-én.

**D. Szöllőssy Alfréd** s. k.  
elnök,  
miniszteri tanácsos.

A szerkesztők címe:

**Dr. ÁGOTAI GÉZA**

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.  
Telefon: 146-346

Lakás: XI., Fürj-utca 4. Tel.: 257-036

**VÁCZI DEZSŐ**

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.  
Telefon: 139-211

Lakás: VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136-386



# SZAKMAI CIMTÁR

- Adler Ferenc** moziberendezés és moziképviselet, VII., Erzsébet-körút 9—11.
- Agfaphotó**, V., Nádor-u. 12. T.: 110—190, 124—194.
- Alfa film**, VII., Erzsébet krt. 8. Telefon: 144—808, 140—028.
- Arany filmducco**, VIII., Dankó Pista u. 22. Tel.: 149—489.
- Atelier film**, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 333—736. Raktár a házban.
- Aurora film**, VII., Rákóczi-út 4. Tel.: 136—036.
- Beregi Ernő adm. szerv iroda**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 335—696.
- Brüglér Ferenc filmkölesőnző**, VII., Erzsébet-körút 9—11. Tel.: 138—031.
- Camera kft.**, VII., Erzsébet-körút 27. Tel.: 133—222.
- Cinema**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 137—570. Raktár a házban.
- Continental film**, VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 133—532. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Deák film**, VIII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 136—635. Raktár a házban.
- Diatyp laboratórium**, VII., Rottenbiller-u. 19. Tel.: 145—304.
- Electra film**, XIV., Thököly-út 21. Tel.: 337—578.
- Eco film**, VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 342—976. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342—984.
- Elit film**, VII., Erzsébet-körút 24. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Engel Fülöp**, V., Sas-u. 7. Tel.: 184—005.
- Farkas I. M.** VIII., József-körút 19. Tel.: 132—805.
- Fehér Endre**, VII., Erzsébet-körút 9—11. Tel.: 135—696.
- Filmatyp laboratórium**, XIV., Szentés-u. 66. Tel.: 296—371.
- Filmcenzúra**, IV., Eskü-tér 6. Tel.: 183—072, a. l. n.: 183—073.
- Filmexpress kft.**, VII., Erzsébet-körút 9. Tel.: 133—671.
- Filmfotó üzem**, VIII., Röck Szilárd-u. 11. Tel.: 130—805.
- Filmgrafika**, V., Klotild-u. 10/b. Tel.: 120—44. Tlp: VIII., Tisza Kálmán-tér 14. Tel.: 145—966.
- Filmkamara**, VI., Andrassy-út 69. Tel.: 113—305.
- Filmreklámvállalat**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 142—081.
- Filmservice**, VII., Erzsébet-körút 9—11. T.: 144—888, 131—415.
- Fox film**, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 139—437, 131—658. Raktár: VI., Liszt Ferenc-tér 6. Tel.: 139—437, 131—658.
- Gevaert**, V., Deák Ferenc-tér 3. Tel.: 180—318.
- Grawatsch Ottó**, VIII., József-körút 71. Tel.: 145—193.
- Güttler Antal**, lásd: Palatinus film.
- Hajdu film**, XI., Horthy Miklós-út 70. Tel.: 259—058.
- Hamza film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297—999.
- Hangosfilmgyártó kft.**, V., Tátra-u. 12/b. Tel.: 119—382.
- Harmonia film**, VII., Akácfa-u. 7. Tel.: 135—287. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 142—984.
- Hebel Gyula szállító**, VI., Váci-út 1. Tel.: 115—947.
- Helikon filmvállalat**, VIII., Röck Szilárd-utca 24. Tel.: 133—705. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Hershdörfer J. filmvállalata**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 14—808, 140—028.
- Hirsch és Tsuk**, VII., Rákóczi-út 14. Tel.: 143—835. Raktár: VIII., Rákóczi-tér 11. Tel.: 132—202.
- Hunnia filmhelyezője**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 132—828, 132—888, 336—737.
- Hunnia film rt.**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297—999.
- Ibusz filmszállítás**, V., Bálvány-u. Tel.: 180—876.
- Kamara**, VI., Andrassy-út 69. Telefon: 113—305.
- Kárpát film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 340—350. Raktár a házban.
- Kino film**, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 136—942. Raktár a házban.
- Kodak**, V., Báthory-u. 6. Tel.: 114—158, 114—184.
- Kovács és Faludi laboratórium**, XIV., Gyarmat-u. 35. Tel.: 297—855.
- Kormos Miklós filmvállalata**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 133—036. Raktár a házban.
- Kovács Emil és Társa**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 145—948. Raktár a házban.
- Központi filmkezelő**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 144—863.
- Krupka filmgyár és laboratórium**, XIV., Bácskai-u. 29/b. Tel.: 296—741.
- Kultúr film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 137—438.
- Lajta Andor**, XIV., Thököly-út 75. Tel.: 297—076.
- Lux film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 143—195. Raktár a házban.
- Magyar Film**, VI., Andrassy-út 69. Tel.: 113—305.
- Magyar Film Iroda RT.**, IX., Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146—346, este 7 óráig reggel 9 óráig, valamint vasár- és ünnepnap: 146—343, játékfilmgyártás: 146—342, színészöltözők: 140—727, felirat-készítő üzem: 139—211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145—510. Fényképüzem: VIII., Sándor-u. 7. Tel.: 145—510.
- Magyar Film Otthon**, VI., Eötvös-u. 25/b. Tel.: 122—463.
- MMOE**, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 136—005.
- Matador film**, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132—774.
- Mátrai film**, VI., Podmaniczky-u. 9. Tel.: 118—456.
- Mester film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297—999.
- Metro-Goldvyn-Mayer**, VIII., Sándor-tér 3. Tel.: 144—424, 144—425. Raktár a házban.
- Milo film**, VII., Erzsébet-körút 9—11. Tel.: 130—700.
- Mozgóképzemzeti rt. kölesőnzőstálya**, VII., Erzsébet-körút 45. Tel.: 144—487, 144—488. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144—486.
- Magyar Mozcófénykép-gépkezelők Országos Egyesülete**, VII., Rákóczi-út 50. Tel.: 337—598. (D. u. 2—4.)
- Művészfilm**, VII., Rákóczi-út 40. Tel.: 340—397. Raktár a házban.
- New York kávéház**, VII., Erzsébet-körút 9—11. Tel.: 131—990, 131—981.
- Objectív film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 330—793.
- Oktatófilm kirendeltsége**, VIII., Csepregy-u. 4. Tel.: 145—818.
- OMME**, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 145—873.
- Orbán-Márkus**, VII., Hársfa-u. 6. Tel.: 132—940.
- Pacséry László**, XII., Királyhágó-u. 16.
- Pajor Ferenc**, VII., Munkás-u. 3/b. Telefonhívó: 144—087.
- Palatinus film**, VII., Erzsébet-körút 56. Tel.: 133—453.
- Pallas film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 279—999.
- Pap film**, VII., Erzsébet-körút 9—11. Tel.: 138—031. Raktár a házban.
- Paramount film**, VIII., Rákóczi-út 59. Tel.: 134—437, 140—522. Raktár a házban.
- Pásztor film**, VI., Nagymező-utca 22. Tel.: 123—773.
- Pátria film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 140—625. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349—414.
- Pegazus film**, II., Áfonya-u. 11. Telefon: 151—441.
- Petsman Ferenc**, VIII., Mária-u. 19. Tel.: 136—449.
- Petsman László**, VI., Teréz-körút 3. Tel.: 112—890. Csillaghegy: 163—429.
- Photophon film**, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 336—635.
- Phöbus filmkölesőnző**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 131—562. Raktár a házban.
- Pictura film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297—999.
- Prizma film**, VIII., József-körút 9. Tel.: 133—064.
- Radó István**, VIII., József-krt. 9. Tel.: 133—064.
- Reflektorfilm**, VII., Sándor-tér 4. Tel.: 142—529. Raktár: VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 140—722.
- Rákosi Sándor**, II., Trombitás-út 26. Tel.: 167—194.
- Rex film**, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 139—978. Raktár: VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 140—722.
- Seidl és Veress laboratórium**, XIV., Thököly-út 61. Tel.: 297—775.
- Sláger film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 143—195. Raktár a házban.
- Standard film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 333—797.
- Star gyár és műterem**, II., Pasaréti-út 122. Tel.: 164—287.
- Székelly Sándor mérnök**, V., Pozsonyi-út 40. Tel.: 292—506.
- Tobis film**, VII., Erzsébet-körút 16. Tel.: 143—411.
- Ufa film**, IV., Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 183—858. Raktár a házban. Telefon: 389—036.
- Üngár Sándor filmkölesőnző**, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132—774. Raktár: VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 140—722.
- Unitas film**, VIII., Erzsébet-körút 45. Tel.: 144—487, 144—488. Raktár: VIII., Kun-utca 12. Tel.: 144—486.
- Universal film**, VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 138—447, 138—448. Raktár a házban.
- Vácsi Dezső**, Magyar Film Iroda, IX. ker. Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 139—211. Lakás: VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136—386.
- Vitagraph**, VII., Rákóczi-út 12. Telefon: 133—532.
- Wamoschér Béla dr. filmvállalata**, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 136—635.
- Warner Bros. First National**, VIII., József-krt. 30—32. Tel.: 132—590, 142—464. Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.: 144—317.
- Zeneszerzők Szövetsége**, IV., Gerlőczy-u. 3. Tel.: 189—306.